Was-wordt-lijst wijzigingen Verordening maatschappelijke ondersteuning gemeente Buren 2027

Inleiding

De voorliggende Verordening maatschappelijke ondersteuning gemeente Buren 2027 is geen actualisatie van de huidige verordening, maar een volledige herziening.

Vanwege de omvang van de wijzigingen is geen traditionele was-wordt-tabel opgesteld. Deze zou door de vele verplaatsingen, herschrijvingen en nieuwe bepalingen onvoldoende overzicht bieden. Daarom worden de belangrijkste wijzigingen hieronder op hoofdlijnen toegelicht.

De herziening is gebaseerd op ontwikkelingen in wet- en regelgeving, jurisprudentie en ervaringen uit de uitvoeringspraktijk. Daarnaast is ervoor gekozen de Wmo 2015 niet langer te combineren met de Jeugdwet in één verordening.

Met deze nieuwe verordening beschikt de gemeente over een duidelijker, beter uitvoerbaar en toekomstbestendig juridisch kader. Dit vergroot zowel de uitvoerbaarheid voor de gemeente als de duidelijkheid voor inwoners over de beschikbare ondersteuning en de voorwaarden die daarbij gelden.

Belangrijkste wijzigingen

1. Splitsing van de gecombineerde Wmo- en Jeugdverordening

Wijziging

De voormalige gecombineerde Verordening maatschappelijke ondersteuning en Jeugdwet wordt gesplitst in een afzonderlijke Wmo-verordening en een afzonderlijke Jeugdverordening.

Waarom?

Bij het vaststellen van de huidige verordening is bewust gekozen voor één integrale verordening voor de Wmo en de Jeugdwet. In de uitvoeringspraktijk is echter gebleken dat deze opzet ook nadelen kent.

De Wmo 2015 en de Jeugdwet kennen ieder een eigen doelgroep, eigen wettelijke systematiek, eigen jurisprudentie en een grotendeels verschillend uitvoeringsproces. Door beide wettelijke kaders in één verordening onder te brengen zijn bepalingen regelmatig door elkaar gaan lopen, moesten uitzonderingen worden opgenomen en werd het voor inwoners, uitvoerende medewerkers en juridische gebruikers minder duidelijk welke regels van toepassing zijn.

Daarnaast is gebleken dat wijzigingen in één van beide wetten vrijwel altijd leiden tot aanpassingen van de gehele gecombineerde verordening, terwijl de andere wet inhoudelijk ongewijzigd blijft. Hierdoor worden actualisaties omvangrijker en minder overzichtelijk dan noodzakelijk.

Door de verordeningen weer te splitsen:

- sluit iedere verordening volledig aan bij het eigen wettelijke kader;
- ontstaat een logischere opbouw zonder verwijzingen naar bepalingen uit een andere wet;
- verbetert de leesbaarheid voor inwoners, medewerkers en ketenpartners;
- kunnen toekomstige wetswijzigingen eenvoudiger en gerichter worden verwerkt;
- wordt het beheer en onderhoud van de verordeningen efficiënter.

De keuze om de verordeningen te splitsen is daarmee geen terugkeer naar de oude situatie, maar een gevolg van de ervaringen die de afgelopen jaren in de uitvoeringspraktijk zijn opgedaan.

2. Nieuwe systematiek en hoofdstukindeling

Wijziging

De gehele verordening is opnieuw opgebouwd volgens de logische volgorde van het ondersteuningsproces:

- begrippen (hoofdstuk 1, artikel 1);
- toegang (hoofdstuk 2, artikel 4);
- onderzoek (artikel 7);
- aanvraag (artikel 9);
- beschikking (artikel 10);
- criteria (hoofdstuk 3, artikel 12);
- pgb (hoofdstuk 4);
- kwaliteit (hoofdstuk 6);
- toezicht (hoofdstuk 8);
- klachten (hoofdstuk 9).

Waarom?

De oude verordening kende een minder logische opbouw daardoor bepalingen uit de Wmo en Jeugdwet door elkaar stonden en onderwerpen verspreid waren opgenomen.

3. Begrippen volledig geactualiseerd

Wijziging

Vrijwel alle definities in artikel 1 zijn opnieuw geformuleerd en afgestemd op:

- huidige wetgeving;
- jurisprudentie;
- uitvoeringspraktijk.

Daarnaast zijn diverse nieuwe begrippen aan de begripsbepalingen toegevoegd, zoals:

- budgetplan;
- onderzoeksverslag;
- ondersteuningsvraag;
- passend beschikken;
- sociaal team

Waarom?

Hierdoor sluiten begrippen beter aan bij de dagelijkse uitvoering en ontstaat minder interpretatieruimte.

4. Duidelijkere toegangsprocedure

Wijziging

De procedure van melding tot beschikking is in hoofdstuk 2 opnieuw en overzichtelijk beschreven. Daarbij zijn de verschillende stappen in het proces expliciet vastgelegd, waaronder de melding, cliëntondersteuning, het persoonlijk plan, het onderzoek, het verslag, de aanvraag en de beschikking.

Waarom?

Hiermee sluit de verordening beter aan bij artikel 2.3.2 van de Wmo 2015 en de actuele jurisprudentie over zorgvuldig onderzoek. Tegelijkertijd wordt de toegangsprocedure voor inwoners duidelijker en beter voorspelbaar.

5. Nieuw afwegingskader voor maatwerkvoorzieningen

Wijziging

De volgorde waarin beoordeeld wordt of ondersteuning noodzakelijk is, is expliciet opgenomen in lid 2 van artikel 12. Daarbij wordt achtereenvolgens gekeken naar:

- eigen kracht;
- gebruikelijke hulp;
- mantelzorg;
- sociaal netwerk;
- vrijwilligers;
- algemene voorzieningen;
- algemeen gebruikelijke voorzieningen;
- andere wettelijke voorzieningen;
- pas daarna een maatwerkvoorziening.

Waarom?

Hiermee wordt de wettelijke systematiek van de Wmo inzichtelijker gemaakt.

6. Uitwerking gebruikelijke hulp

Wijziging

Voor gebruikelijke hulp is in artikel 14 een afzonderlijk artikel opgenomen. Hierin zijn de belangrijkste uitgangspunten uit jurisprudentie en landelijke richtlijnen verwerkt.

Waarom?

Hierdoor ontstaat vooraf meer duidelijkheid voor inwoners én medewerkers

7. Uitgebreidere regeling voor pgb

Wijziging

De regels voor het persoonsgebonden budget in artikel 16 zijn vrijwel volledig opnieuw opgesteld. Nieuw zijn onder meer:

- beoordeling pgb-vaardigheid (artikel 16 lid 2, sub a);
- kwaliteitseisen (artikel 16 lid 2, sub b);
- budgetplan (artikel 16, lid 3);
- weigeringsgronden (artikel 16, lid 7);
- voorwaarden sociaal netwerk (artikel 17 lid 2 sub a t/m c);
- formele/informele hulp (artikel 18, lid 1 t/m 3);
- tarieven (artikel 18).

Waarom?

Hiermee sluit de verordening beter aan op artikel 2.3.6 van de Wmo 2015 en de recente jurisprudentie. Tegelijkertijd wordt voor inwoners duidelijker wanneer een pgb mogelijk is, welke voorwaarden gelden en wat van hen wordt verwacht. Dit vergroot de transparantie en rechtszekerheid.

8. Passend beschikken

Wijziging

Voor passend beschikken is in artikel 11 een nieuw afzonderlijk artikel opgenomen. Hierin is opgenomen dat:

- de duur van beschikkingen aansluit bij de individuele situatie;
- onnodige herindicaties worden voorkomen;
- langdurige situatie ook langdurig kunnen worden beschikt;
- tussentijdse evaluatie altijd mogelijk is.

Waarom?

Dit sluit aan bij de landelijke ontwikkeling naar meer passende dienstverlening en vermindering van administratieve lasten.

Hiermee wordt bovendien voorkomen dat inwoners onnodig opnieuw een aanvraag of heronderzoek moeten doorlopen wanneer al duidelijk is dat sprake is van een blijvende ondersteuningsbehoefte. De toegekende indicatie kan hierbij altijd tussentijds geëvalueerd worden.

9. Financiële tegemoetkoming meerkosten

Wijziging

De mogelijkheden voor een financiële tegemoetkoming op grond van artikel 2.1.7 Wmo zijn opnieuw uitgewerkt in artikel 22.

Waarom?

Hierdoor is duidelijker wanneer inwoners hiervoor in aanmerking kunnen komen.

10. Kwaliteitseisen aangescherpt

Wijziging

De kwaliteitseisen voor aanbieders zijn uitgebreider uitgewerkt in artikel 20. Nieuw zijn onder andere bepalingen over:

- deskundigheid (artikel 20 lid 1 sub c);
- keurmerken (artikel 20 lid 1 sub d);
- onderaannemers (artikel 20 lid 3);
- toezicht (artikel 20 lid 4).
- VOG (artikel 20 lid 5);

Waarom?

De kwaliteitseisen zijn concreter en beter toetsbaar gemaakt, met name ten aanzien van deskundigheid, VOG's en de inzet van onderaannemers. Hierdoor is vooraf duidelijker waaraan aanbieders moeten voldoen en kan de gemeente tijdens de uitvoering beter toezien en optreden wanneer de kwaliteit tekortschiet. De verordening sluit daarmee beter aan op de huidige contract- en toezichtpraktijk.

11. Toezicht en handhaving uitgebreid

Wijziging

‘Hoofdstuk 8 Toezicht en handhaving maatwerkvoorziening’ is volledig herzien. Nieuw zijn bepalingen over:

- preventie (artikel 25);
- rechtmatigheid (artikel 27 lid 2);
- kwaliteitsonderzoek (artikel 27 lid 2);
- materiële controle (artikel 27 lid 5 sub b);
- formele controle (artikel 27 lid 5 sub c);
- fraudeonderzoek (artikel 27 lid 5 sub e);
- bestuursrechtelijke maatregelen (artikel 28 lid 4).

Waarom?

Hiermee beschikt de gemeente over een actueler en completer juridisch kader voor toezicht en handhaving. Duidelijker is vastgelegd welke controles de gemeente kan uitvoeren en welke maatregelen zij kan nemen bij onvoldoende kwaliteit, onrechtmatige declaraties of fraude. Hierdoor kan de gemeente in de praktijk eerder en gerichter ingrijpen wanneer ondersteuning niet rechtmatig of kwalitatief onvoldoende wordt geleverd.

12. Beleidsregels en uitvoering duidelijker gescheiden

Wijziging

De verordening bevat uitsluitend de hoofdlijnen. Uitvoeringsaspecten worden zoveel mogelijk uitgewerkt in beleidsregels.

Waarom?

Hierdoor heeft de gemeenteraad de verordening minder vaak te wijzigen en kan het college uitvoeringstechnische onderdelen eenvoudiger actualiseren.

13. Jurisprudentie verwerkt

De nieuwe verordening is op diverse onderdelen aangepast aan de meest recente jurisprudentie van de Centrale Raad van Beroep, waardoor de verordening beter aansluit bij de huidige uitleg van de Wmo 2015. Dit betreft onderwerpen zoals:

- zorgvuldig onderzoek;
- algemeen gebruikelijke voorzieningen;
- gebruikelijke hulp;
- goedkoopst passende voorziening;
- pgb;
- eigen kracht;
- passende ondersteuning.

14. Redactionele modernisering

Naast inhoudelijke wijzigingen is de gehele verordening redactioneel herschrijven. Daarbij is gekozen voor:

- kortere artikelen;
- duidelijkere structuur;
- consistent terminologie;
- minder herhalingen;
- betere leesbaarheid voor inwoners en uitvoerders.